

TECHNISCHE VRAGEN m.b.t. AP kadernota erfgoedbeleid

22-09-2026

GEMEENTE MAASGOUW - PFH.: Snijckers

Nr.	Fractie	Vraag	Betreft pag.	Antwoord
1	D66	De nota zegt wel dat meer bescherming meer middelen vraagt, maar werkt de consequenties voor eigenaren nog niet uit. Krijgt de raad bij de verschillende ambitieniveaus ook inzicht in de concrete gevolgen voor eigenaren en bewoners, bijvoorbeeld voor verbouwen, verduurzamen, woningaanpassing en eventuele waardedruk of extra kosten?	nvt	Voor de eigenaren van toekomstige nieuwe gemeentelijke monumenten geldt dat de eigenaren meer beperkt worden in hun mogelijkheden maar activiteiten zoals verbouwen en verduurzamen blijven mogelijk maar moeten zorgvuldiger uitgevoerd worden met respect voor het monument. Een eigenaar van een monument kan hierdoor met meer procedures en ook financieel meer belast worden. E.e.a. hangt af van het type monument, het beschermingsregime en de activiteit die uitgevoerd wordt. Na de inventarisatie van het erfgoed zal aan de raad een voorstel gedaan worden met meerdere opties van ambities voor het beschermen van de diverse categorieën erfgoed. Ook de gevolgen voor de eigenaren worden hierin meegenomen. Momenteel zijn in de gemeente 300 monumentale gebouwen beschermd. Verwacht wordt dat op basis van de erfgoedinventarisatie voor een aantal potentiële gemeentelijke monumenten een aanwysprocedure opgestart wordt. Deze eigenaren worden vroegtijdig betrokken bij deze procedure zodat hun belangen hierin meegenomen worden. Het overgrote deel van erfgoed dat beschermd kan worden op basis van de omgevingswet betreffen andere bouwwerken en cultuurhistorische relictten die nu nog geen bescherming hebben. Dit zijn bijvoorbeeld funerair erfgoed, kruisen en kapellen, groenelementen, e.d..
2	D66	Is bij de voorbereiding van het nieuwe beleid geïnventariseerd tegen welke knelpunten inwoners en eigenaren nu aanlopen bij verbouwing, verduurzaming of herbestemming van beschermd erfgoed en panden binnen beschermde gezichten? Zo ja, wat zijn de belangrijkste knelpunten? Zo	Bijlage 1, p 4	Dit is niet geïnventariseerd maar uit de praktijk blijkt dat eigenaren maar beperkt tegen knelpunten aanlopen mits er vroegtijdig vooroverleg plaats vindt met de gemeente. De eigenaren hebben in het algemeen bewust gekozen voor gebruik en bewoning van een monument en gaan er in het algemeen met zorg mee om. De huidige maatschappij vraagt om ruimere mogelijkheden bij herbestemming en verduurzaming van monumenten, en adviseurs zoals de Rijksdienst en onze Omgevingscommissie nemen dit tegenwoordig mee in hun advisering. Zo worden bij een beoordeling tegenwoordig op basis van de Omgevingswet bredere afwegingen gemaakt en wordt naast de ruimtelijke en architectonische kwaliteit o.a. ook gekeken naar duurzaamheid en toekomstbestendigheid en wat de gevolgen zijn voor klimaat, groen en openbare ruimte. Verder wordt in het erfgoedbeleid tevens voorgesteld om ruimere

		nee, gaat u dat alsnog organiseren?		herbestemmingsmogelijkheden voor monumenten in het omgevingsplan op te nemen zodat leegstand hiervan wordt tegengegaan.
3	D66	Wordt bij de beleidsontwikkeling ook geëvalueerd hoe vaak en om welke redenen de omgevingscommissie de afgelopen jaren negatief heeft geadviseerd over aanpassingen aan monumenten of panden binnen beschermde gezichten, en is inzichtelijk hoeveel aanvragen daarna niet of gewijzigd zijn doorgezet? Zo ja, kunt u deze info delen. Zo nee, gaat u dat organiseren?	Nvt (bijlage 1, p 4 bovenaan)	Dit is niet geïnventariseerd maar in de meeste gevallen is na een negatief advies het plan aangepast en door de commissie positief geadviseerd. Tegenwoordig vindt bij monumentenplannen vaak vooroverleg met de monumentenambtenaar en de commissie plaats. Bij complexere plan worden locaties ook vooraf door de commissie bezocht. Tijdens deze vooroverleggen worden de wensen van de eigenaar besproken en worden kaders gesteld waarbinnen het plan uitgewerkt kan worden. Er is hierbij dan geen sprake van negatief adviseren maar van positief meedenken met als basisuitgangspunt het zo veel mogelijk behouden van de monumentale waarden en het zo veel mogelijk realiseren van de wensen van de eigenaar. Dit zijn voor monumentenplannen maatwerkadviezen. Een enkele keer geeft dit knelpunten omdat een eigenaar te rigoureuus wil verbouwen en met name een monument geheel of gedeeltelijk wil slopen.
4	LB	Er wordt gesproken over drie dorps en stadsgezichten, welke zijn dat?		De kernen Thorn, Wessum en Stevensweert zijn rijks beschermde stads- en dorpsgezichten. Hiervoor zijn in de Omgevingswet rijksregels ten aanzien van bescherming opgenomen. Het betreffen bij deze kernen de historische delen en directe omgeving van de dorpen.
5	VVD	In de kadernota staat dat erfgoed toegankelijk en beleefbaar moet zijn voor iedereen en dat inwoners, eigenaren en andere belanghebbenden actief betrokken moeten worden. Hoe gaat het college deze uitgangspunten in het erfgoedbeleid van 2027 concreet uitwerken, zodat toegankelijkheid en burgerparticipatie niet alleen ambities blijven maar ook daadwerkelijk uitvoerbaar en toetsbaar worden?		Indirect worden bewoners en eigenaren door het betrekken van de plaatselijke cultuurhistorische verenigingen nu al betrokken bij de inventarisatie en de voorbereiding van erfgoedbeleid. Deze cultuurhistorische verenigingen hebben veel plaatselijke kennis en korte lijntjes met de bewoners en eigenaren. Daarnaast zullen eigenaren en bewoners van potentieel erfgoed vroegtijdig benaderd worden over de mogelijk toekomstige bescherming van hun erfgoed. Dit vindt o.a. plaats bij het waarderen van erfgoed. Verder worden zij in het begin van de aanwysprocedure formeel in kennis gesteld van het voornemen om het object te gaan beschermen. Op basis hiervan kan een eigenaar zijn zienswijze kenbaar maken. Met de toegankelijkheid en beleefbaarheid van erfgoed wordt niet alleen de fysieke toegankelijkheid bedoeld maar ook een digitale toegankelijkheid en beleefbaarheid. Denk hierbij o.a. aan informatiebordjes en QR-codes die verwijzen naar sites met achtergrondinformatie, gecombineerd met fiets- en wandelroutes, gidswandelingen, enz. Het betrekken van de burgers hierbij is van groot belang en burgerinitiatieven kunnen hierbij door de gemeente ondersteund worden. Hierbij wordt o.a. gedacht aan de organisatie van open monumentendagen en andere vergelijkbare evenementen.
6	VVD	De kadernota geeft aan dat de raad in 2027 nog moet bepalen welk ambitieniveau		In 2027 wordt aan de raad een voorstel voorgelegd met de resultaten van de erfgoedinventarisatie, de waardering van het erfgoed en drie opties in ambitieniveaus. Tevens worden de mogelijke

		Maasgouw kiest voor de bescherming van erfgoed, terwijl meer bescherming ook meer financiële middelen en beperkingen voor toekomstige ontwikkelingen kan betekenen. Op welke manier gaat het college bij die keuze inzichtelijk maken wat per ambitieniveau de concrete gevolgen zijn voor eigenaren, ruimtelijke ontwikkelingen én de gemeentelijke kosten, zodat de raad straks daadwerkelijk een afgewogen keuze kan maken?		beschermingsregimes voor de diverse categorieën in beeld gebracht en wordt op basis hiervan aangegeven wat de gevolgen zijn voor de eigenaren. Verder wordt voorgesteld om een nieuwe subsidieverordening erfgoed op te stellen die doelmatig de instandhouding van het beschermd erfgoed bevordert. Voor de diverse opties zullen in het voorstel hiervoor richtbedragen voor het subsidiebudget opgenomen worden.
7	LVM	Graag onder 1 gebouwd erfgoed toevoegen funerair erfgoed (graftekens, grafmonumenten) en kruisen en kapellen	3 kadernota	Deze vallen onder kleine cultuurhistorische relictten maar zijn nu afzonderlijk opgenomen in het overzicht.
8	PRO Maasgouw	Geschiedschrijving gaat uit van breed brongebruik en Multi perspectiviteit. Als de gemeente het verhaal van Maasgouw als kader gebruikt om te bepalen of iets als erfgoed wordt beschermd of niet, hoe blijft de neutraliteit van de geschiedenis dan gewaarborgd?		Om te bepalen of iets als erfgoed wordt aangemerkt en beschermd zijn transparante, inhoudelijke waarderingscriteria, breed brongebruik en meerstemmigheid nodig. Circa 15 jaar geleden is door het deskundig bureau (Res Nova) op basis van het bovenstaande een uitgebreide inventarisatie gemaakt van het erfgoed van Maasgouw (cultuurhistorische waardenkaart Maasgouw). Deze inventarisatie samen met de input die wij ontvangen van de plaatselijke cultuurhistorische verenigingen vormt het basisbestand van ons potentieel erfgoed. Op basis hiervan wordt door een deskundig bureau een categorisering en waardering uitgevoerd.
9	PRO Maasgouw	Zet de gemeente hiermee erfgoed in om een gezamenlijke cultuurhistorische identiteit vorm te geven?		Nee, er is geen gezamenlijke cultuurhistorische kwaliteit van Maasgouw. Kenmerkend zijn juist de verschillen in historische identiteit van de diverse dorpen in Maasgouw zoals het vestingsdorp Stevensweert, het stiftstadje Thorn en de scheepvaart en bedrijvigheid van Maasbracht. De verbinder is wel de Maas en de maasplassen.